CYFARFOD:	**CYNGOR LLAWN**
DYDDIAD:	**CHWEFROR 25 2010**
TEITL:	**CYNLLUN IAITH GYMRAEG 2010-2013**
AWDUR:	**IWAN TREFOR JONES, CYFARWYDDWR CORFFORAETHOL**
PWRPAS YR ADRODDIAD:	**CYFLWYNO CYNLLUN IAITH DIWYGIEDIG I'W MABWYSIADU**

1. Cefndir

1.1 Yn unol â'r gofyn statudol, bydd angen adolygu Cynllun Iaith y Cyngor.

1.2 Mae'r Cynllun newydd a atodir ac a gyflwynir i'ch sylw yn seiliedig ar Gynllun Iaith 2006-2009, ond gyda rhai newidiadau ac ychwanegiadau: Mae rhai o'r rhain yn diweddaru'r Cynllun, gan nodi newidiadau o ran gofynion neu strwythurau, ond ceir rhai newidiadau ac ychwanegiadau mwy arwyddocaol, a cheir rhagor o wybodaeth ar y rhain dan y pennawd **Prif Newidiadau** isod. Nodir y prif newidiadau mewn print bras ar y Cynllun a atodir.

1.3 Bu cyd-weithio agos gyda'r Swyddogion perthnasol lle bo'n addas; e.e. gyda'r Gwasanaeth Adnoddau Dynol ar y pennawd Staffio.

1.4 Trafodwyd y gwaith gydag Aelodau'r Is-Bwyllgor Iaith mewn dau weithdy a gynhaliwyd ym mis Mehefin a mis Tachwedd 2009. Bu hyn yn gyfle i'r Aelodau gael gosod blaenoriaethau a mynegi barn ar gynnwys y Cynllun diwygiedig. Cafodd y draft a gyflwynir cymeradwyaeth yr Is-Bwyllgor Iaith ar Ionawr 26.

1.5 Cyflwynwyd y ddogfen ddrafft i'r Grŵp Rheoli yn ystod mis Rhagfyr, ac anfonwyd copi o'r draft i'r prif fudiadau lleol, gan ofyn am eu sylwadau erbyn canol mis Chwefror .

2. Prif Newidiadau

Cyf y Cynllun	Cefndir	Cynnig
2.4.1-2.4.3	Roedd y Cynllun blaenorol yn cyfeirio at wasanaethau a gynhelir ar ran y Cyngor gan eraill, partneriaethau a noddi a grantiau. Teimlwyd fod bellach angen cymalau ar gyd-ddarparu er mwyn cyd-fynd a gofynion y dyfodol	Cynigir y cymalau newydd ar gyfer cyfarfod datblygiadau mewn cyd-ddarparu dros dair blynedd nesaf.

Cyf y Cynllun	**Cefndir**	**Cynnig**
2.8.3	Nid oedd y Cynllun blaenorol yn caniatáu i ni ariannu deunydd na digwyddiadau uniaith Gymraeg	Nodir ein parodrwydd i ystyried noddi deunydd neu weithgaredd uniaith Gymraeg
2.8.9.	Nid oedd y Cynllun blaenorol yn datgan ein parodrwydd i atal arian neu ddod a contact i ben ar sail diffyg cydymffurfiaeth ieithyddol	Nodir ein parodrwydd i atal ar sail diffyg cydymffurfiaeth, ond gyda phwyslais cryf ar ein parodrwydd i gynorthwyo a chydweithio
3.1.4	Dros y cyfnod 2006-09, cafwyd nifer o gwynion ynglŷn ag iaith wallus mewn llythyrau a dogfennau cyhoeddus y Cyngor	Pwyslais ar ddefnyddio CySill a Chymraeg Clir. Y Grŵp Rheoli'n credu mai cyfrifoldeb Rheolwyr unigol yw cywirdeb dogfennau
3.3.5	Nid oedd y cynllun blaenorol yn sôn am unrhyw ddisgwyl i staff y Cyngor ddefnyddio'r Gymraeg yn gyhoeddus mewn cyfarfodydd allanol	Datganiad y byddwn yn annog staff i gyfrannu drwy gyfrwng y Gymraeg mewn cyfarfodydd cyhoeddus, pwyllgorau a chynadleddau allanol
3.4.6	Teimlwyd ei fod hanfodol bwysig nodi dewis iaith ar ffeiliau personol er mwyn sicrhau dewis iaith y cleient	Disgwyl i nodi dewis iaith ar bob ffeil personol
4.1.4	Nid oedd son am ddewis iaith mewn fformatau amgen yn y Cynllun blaenorol	Cadarnhau Bod dewis iaith yn ymestyn i wahanol fformatau
4.1.3.	Gweler 3.1.4. uchod	
6.4	Roedd lle i gredu bod yna risg ynghlwm a rhannu rhai negeseuon allweddol yn y Gymraeg yn unig	Caniatáu i negeseuon allweddol fod ar gael yn ddwyieithog
7.3.	Teimlwyd bod angen adolygu ein trefniadau staffio, ac yn enwedig lefelau ieithyddol swyddi; y bwriad tu ôl i'r cymalau yma yw adolygu ac ehangu ar y matrics gofynion iaith sydd eisoes mewn bodolaeth	Ymrwymo i adolygu ein lefelau ieithyddol er mwyn cryfhau ac egluro'r gofynion ar gyfer pob swydd

Cyf y Cynllun	**Cefndir**	**Cynnig**
7.4.	Angen diweddaru'r cymalau ar hysbysebu am staff	Mae'r cymalau hysbysebu am staff yn ehangu ar gynnwys y Cynllun blaenorol ac yn cyd-fynd a'r newidiadau a nodir yn 7.3.uchod
7.5.4-7.5.5	Nid oedd son am Fentoriaid Iaith na Gwobr Dafydd Orwig yn y Cynllun blaenorol	Rhoi sylw ffurfiol i'r elfennau yma o fewn y Cynllun
8	Nid oedd y Cynllun blaenorol yn amlinellu'n llawn ein trefniadau ar gyfer ymdrin â chwynion iaith	Pennawd yn amlinellu ein trefniadau parthed cwynion iaith

3. Argymhellion

3.1. Gofynnir i'r Cyngor Llawn fabwysiadu'r Cynllun Iaith ddiwygiedig